

<p>نام درس: زبان فارسی ۳</p> <p>نام دبیر: آقای نویری</p> <p>تاریخ امتحان: ۹۴/۱۰/۱۳</p> <p>ساعت امتحان: ۸ صبح</p> <p>مدت امتحان: ۸۰ دقیقه</p>	<p>اداره کل آموزش و پرورش شهرستان</p> <p>میریت منتهی ۱۳</p> <p>دبیرستان و پیش دانشگاهی غیر دولتی پسرانه سرای دانش حافظ (دوره دوم)</p> <p>امتحانات پایان نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴</p>	<p>نام: _____</p> <p>نام خانوادگی: _____</p> <p>کلاس: سوم</p> <p>(شکته: ریاضی و تجربی)</p> <p>شماره صندلی: _____</p>
--	---	--

سوالات	ردیف
<p>الف) زبان شناسی: (۴ نمره)</p> <p>۱- کوچکترین و بزرگترین واحد زبان چیست؟ (۰/۵)</p> <p>کوچکترین: _____</p> <p>بزرگترین: _____</p> <p>۲. چرا الگوی هجایی « صامت + مصوّت + مصوّت + صامت » غلط می باشد؟ (۰/۵)</p> <p>۳- در گروه اسمی « این جغرافیای نقشه » کدام یک از قواعد ترکیب رعایت نشده است؟ آن را به گونه ای بنویسید که درست باشد. (۰/۵)</p> <p>۴- «خویشتن» دارای چند تکواژ است؟ ..... و چند واج دارد؟ ..... هجای اول این کلمه را به صورت الگوهای بنویسید؟ (۰/۷۵)</p> <p>۵- برای هر مورد کدامیک از وضعیتهای چهار گانه در گذر زمان اتفاق افتاده است؟ (۰/۵)</p> <p>سپر _____</p> <p>سوفار _____</p> <p>۶- صورت کامل سر واژه ی « نهاجا » را بنویسید. (۰/۲۵)</p> <p>۷- چرا تکواژ «پچش» در فارسی معاصر قابل ساختن نیست؟ (۰/۵)</p> <p>۸- با استفاده از روش جانشین سازی ، جمله ی « کیفم با دل خوشی مدادش را تراشید» را باز سازی کنید تا به جمله ی عادی معنا دار تبدیل شود. (۰/۵)</p>	<p>۱</p>
<p>دستور: (۸ نمره)</p> <p>۱- سه گروه سازنده ی جملات را بنویسید: (۰/۷۵)</p> <p>۲- در جمله ی «کودک در پی تلاش مستمر به نتایج مطلوب دست می یابد» هسته ی گزاره کدام است؟ .....</p> <p>نوع و زمان فعل را بنویسید. (۰/۷۵)</p> <p>۳- در عبارت زیر دو تکواژ وابسته را مشخص کنید: (۰/۵)</p> <p>تمام نگرانی ام با پی بردن به این قضایا بر طرف شد .</p> <p>۴- کدام یک از جمله های « سلام - مرحمت شما زیاد » جمله استثنایی دو جزئی بی فعل است؟ (۰/۵)</p> <p>۵- جمله ی « هوا سرد گردید » را با افزودن تکواژ سببی یا گذرا ساز به یک جمله چهار جزئی تبدیل کنید و ارکان جمله را مشخص کنید. (۱)</p> <p>۶- حرف اضافه ی کدام مصدر با بقیه فرق دارد؟ « پرسیدن - خریدن - کاستن - فروختن » (۰/۵)</p>	<p>۲</p>

۷- هر کدام از فعل های زیر را از نظر ویژگی گذر (به مفعول - مسند - متمم) مشخص کنید. (۰/۷۵)

دوخته نمی شد   می نشانیدیم   می ترسیدم

۸- از « شنیدن » در اول شخص جمع ، مضارع التزامی و مستمر بسازید. (۰/۷۵)

۹- شکل گذرای مصدرهای « افتادن - آمدن » را بنویسید. (۰/۵)

۱۰- چرا در هر کدام از موارد زیر حذف نهاد جدا امکان پذیر نمی باشد؟ (۱)

- من نه کس دیگر این موضوع را گفته بودم .

- من بیچاره باید به تنهایی این کار را انجام دهم .

۱۱- گونه ی مؤدبانه ی « گفتن » در باره خود چیست ؟ (۰/۵)

۱۲- برای هر یک از جمله ها شناسه مناسب بیاورید : (۰/۵)

- باوزش باد گل ها به رقص (در می آید / در می آیند)

- هر یک از بچه ها به گو شه ای (رفت / رفتند)

۳ نگارش: (۵ نمره)

۱- هر یک از موارد زیر جزء کدام یک از ویرایش ها (فنی یا زبانی) است ؟ (۰/۵)

- رعایت علامات نگارشی

- پرهیز از کاربرد کلمات فارسی سره با تنوین

۲- عبارات زیر را ویرایش زبانی کنید : (۲)

- نیروهای انتظامی سارق را دستگیر و به زندان بردند.

- بیمار از ضعف و کم خونی بسیار بر خوردار است.

- نتایجی که امروز به دست آمد را گزارش می کنم .

- دیدگاه او از دیدگاه روان شناسان متفاوت است .

- انجام دهنده گان این پروژه باید جرئت ریسک کردن را داشته باشند .

۳- شکل درست املايي نگارشی کلمات زیر را انتخاب کنید : (۰/۵)

سپاس گزار / سپاس گذار   ازدحام / ازدحام

۴- بیت زیر را با جا به جایی مختصر به نثر بازگردانی کنید : (۰/۵)

- من از روییدن خار سر دیوار دانستم / که ناکس کس نمی گردد بدین بالا نشینی ها .

۵- نوع نگارش نوشته زیر (تشریحی - تحلیلی یا تحقیقی) را بنویسید . (۰/۵)

« مدرسه دو طبقه بود و نوساز بود و در دامنه ی کوه تنها افتاده بود و آفتاب رو بود . یک فرهنگ دوست، عمارتش را وسط زمین های خودش ساخته بود. »

۶- عام ترین و رایج ترین راه تشریح چیست ؟ (۰/۵)

۷- برای هر مورد جواب کوتاه دهید : (۰/۵)

- کدام عامل هنگام توصیف ممکن است نویسنده را از واقعیت دور سازد؟

- رعایت کدام عامل در نوشتن زندگی نامه به یک زندگی نامه اعتبار می بخشد ؟

- ۱- کلمات «هم آوا» چگونه کلماتی هستند؟ با مثال توضیح دهید. (۰/۵)
- ۲- برای شکل همزه (أ) یک مثال برای همزه میانی بنویسید. (۰/۲۵)
- ۳- در گروه کلمات زیر سه غلط املایی پیدا کرده و درستش را بنویسید: (۰/۷۵)
گماشته و منسوب - چاق و سمین - ضیعتک هلال - خوالیگر دربار - نعمت و موهبت - اداره مطبوع
- ۴- شکل درست همزه را در کلمه (س / ء / ال) بنویسید. (۰/۲۵)
- ۵- صامت میانجی در «ترشیجات» چیست؟ (۰/۲۵)
- ۶- پسوند «ان» در «بامدادان» چیست؟ (۰/۲۵)
- ۷- جمله را اصلاح کنید: (ما در منزل استجاره‌ای زندگی می‌کنیم). (۰/۲۵)
- ۸- جمله بلاغی «بزرگ مردی بود خواجه نظام الملک» را به جمله ای عادی تبدیل کنید. (۰/۲۵)
- ۹- در کدام جمله پیش از تکواژ پایانی رعایت فاصله ی میان واژه ای لازم است؟ (۰/۲۵)
- حسین برای دیدن من آمده بود
- او برای مصاحبه آماده بود

موفق باشید.

پاسخنامه

الف) زبان شناسی:

- ۱- کوچک‌ترین: واج   بزرگ‌ترین: جمله‌ی مستقل
- ۲- چون در هر هجا دو مصوّت در کنار هم نمی‌آید و قاعده‌ی واجی‌اش غلط است.
- ۳- همنشینی - این جغرافیای نقشه
- ۴- یک تکواژ - ۶ واج ← خ ی ش (ص + م + ص)
- ۵- پسر: حفظ معنای قدیم و پذیرفتن معنای جدید   سوفار: حذف شده و متروک
- ۶- نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران
- ۷- چون مابین (چ) و (ش) که واجگاه مشترک دارند هیچ مصوّتی نیامده و قاعده‌ی واجی رعایت نشده است.
- ۸- دوستم با دلخوشی ...

ب) دستور:

- ۱- گروه اسمی - فعلی - قیدی
- ۲- دست می‌یابد - مضارع اخباری
- ۳- ان - ی در نگرانی یا   ن در بردن
- ۴- مرحمت شما زیاد
- ۵- باران هوا را سرد گردانید.
نهاد مفعول مسند فعل
- ۶- فروختن
- ۷- دوخته نمی‌شد: گذرا به مسند   می‌نشانیدیم: گذرا به مفعول   می‌ترسیدم: گذرا به متمم
- ۸- بشنویم: مضارع التزامی   داریم می‌شنویم: مضارع مستمر
- ۹- انداختن - آوردن
- ۱۰- من نه کس ... ← چون با تأکید همراه است.
- من بیچاره ... ← چون با وابسته همراه است.
- ۱۱- عرض کردن - به عرض رساندن
- ۱۲- در می‌آیند - رفت و رفتند (هر دو درست است).

ج) نگارش:

- ۱- رعایت علامات: فنی   - پرهیز از کاربرد ...: زبانی
- ۲- نیروهای انتظامی سارق را دستگیر کردند و به زندان بردند.
بیمار ضعف و کم‌خونی دارد.
نتایجی را که امروز به دست آمد گزارش می‌کنم.
دیدگاه او با دیدگاه روان‌شناسان متفاوت است.
اجراکنندگان این طرح باید جرئت کنند که خطر بپذیرند. / جرئت خطرپذیری داشته باشند.
- ۳- سپاس‌گزار - ازدحام
- ۴- من از رویش خار سر دیوار فهمیدم که انسان پست با این تکبرها به مقام بالا نمی‌رسد.
- ۵- تشریحی
- ۶- طرح پرسش‌های گوناگون درباره‌ی ابعاد مختلف یک چیز یا یک تن.

د) املا و بیاموزیم:

- ۱- کلماتی که شکل تلفظ آنان شبیه به هم است و از لحاظ املائی فرق دارند: حیات / حیاط (یا هر مثال درست دیگر)
- ۲- رأس (یا هر مثال دیگر)
- ۳- گماشته و منصوب - حلال - متبوع
- ۴- سؤال
- ۵- ج
- ۶- زمان
- ۷- استیجاری
- ۸- خواجه‌نظام‌الملک مرد بزرگی بود.
- ۹- او برای مصاحبه آماده بود.